

Nro. 29.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből Kedden October 8-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

I tt a' folyó October' 4-dikén délelőtt 9 óra után az 50-dik minutumkor az Universitas tsillagvizsgáló tornyán 3 minutum secundumig tartó földindulást éreztek. A' szobában lévő portékák mozgottak, 's a' falborítékok retsegtek. Az órák azonközben megbomlás vagy akadozás nélkül folytatták járásokat: éppen tsak azon lámpáson vettek valami gyenge ingást észre, a' melly abban a' szobában vólt felfüggesztve, a' mellyben a' vizsgálódások vagy észrevételek szoktak tétletetni. A' városban is sok helyeken éreztetett a' földnek ingása: de nem mindenütt.

Némelly útasoknak erősítésék szerént ugyan

ez a' földingás sokkal hathatósabb volt Felső Stiriának vidékein, nevezetesen pedig az úgy nevezett Schneeberg' környékein. A' Krainthi-ából Béts felé jövő országúton, Krieglachban és Mürtzuschlagban tetemes pusztítást tett. Az utolsó helységben majd minden kémények megromladoztak; többek egészen össze - omlottak: a' mautházé nevezetesen egészen letsapódott az országútra. Sok gerendázatok leszakadoztak, sok kőfalak meghasadoztak, a' harang magától harangozott. A' Semering' hegye pasusa felől sokkal kisebb volt az ingás; Schottiwienben, Glocknitzben és Neukirchenben alig éreztetett, 's azután csak Bétsnél lehetett ismét érezni. — Hanem, minthogy a' mint látszik egész Karinthiára, Stiriára, 's még Magyar Országra is kiterjedett ez a' földingás, kétséggkívül környűállásosabb tudósítást is fogunk felőllle kapni.

Posony.

Sept. 28-dikán a' maga 13-dik, 30-kán a' 14-dik ülését tartván az Országgyűlés, az ólta, Oktober' 2-dikáig, több ülései nem voltak.

Orosz Birodalom.

Némelly közönséges levelek után már jó ideje hogy említettük a' Törököknek a' Widdin mellett levő Duna szigeteire, 's onnét a' Duna bal partjára lett általütéseket. Ezen történetekről már Petersburgból is megérkeztek a' hivatal szerint való tudósítások, és így következnek: —,

„Egy Török sereg az *Ismail Bey* vezérlése alatt, a' Dunának sok szigeteit, mellyek a' Widdini ágyúk által védelmezethetnek, elfoglalván, ezekről, minthogy ezeket a' Dunának egy olyan ága választja el a' bal partól, a' mellyen egy-

néhány Werste szélességű motsárhoz gázlóban által lehet jönni, a' bal partra is által jöttek, 's magokat itt a' nevezett szigeteken készített sántzaiknak védelmek által megfészkeltek. Itt is sántzok közzé vévén magokat, ezek között Augustus' 4-dikén a' mi seregeinket három pontokon megtámadták. De a' miéink őket, minekutánna már tőlök két oldalról körülvétették volna, nem tsak hogy két versben visszaverték, hanem még meg is futamtatták. A' mi Stutzosaink, és lovaikról le-szállott Dragonyosaink egész az ő sántzokig kergették a' Törököket, és a' nád között, a' mellyel az ő sántzaik körülvétetteve vannak, bajonétjaikkal sokakat ledöföttek közöttük. —

„Ez a' mienknél kétszerte nagyobb számú ellenséggel való vakmerő verekedés reggeli 7 órától fogva délutánni 3 óráig tartott! A' Törököknek hőltakból és sebesekből álló vesztese többre telt 1000 embernél. — Részünkről 3 tisztek és 71 közemberek kaptak sebet, elestek 18 közembereink; 31 lovunk megöletett, 22 sebet kapott. —

„Augustus' 15-dikén délutánni 3 órakor ismét kirontottak sántzaik között a' Törökök, és a' Generális *Sasz* lineájának jobb szárnyára néhány ezeren reá ütöttek. Agyúinknak kemény kártáts tüze és Stutzosainknak bajonétjaik által, és azáltal, hogy Májor *Krasovsky* a' nád között olyan helyen, a' hól az általmenetel lehetetlennek lenni gondoltatott, által menvén, az ellenséget hátról támadta meg, a' Törökök tökéletesen megverettettek. A' tsatázásnak az éjtzaka vetett véget; most is többre ment az ellenség' hőltakból és sebesekből álló vesztese 1000 embernél. Köz-

zúlünk elesett Hadnagy Proshek, 19 emberekkel. Sebet kaptak 4 tisztjeink és 122 közembereink.

Két Georgiai Fejedelmi Hertzegaszszonyok, a' kik Petersburgban laknak, Császári Udvari Kisaszszonyokká neveztettek.

Junius 18-dikán ilyen rendelést küldött *Sándor* Orosz Császár a' maga Politziai Ministerjéhez: — „

„Minthogy én a' *Dniester* vizén való hajózást előmozdítani, 's ennek vidékein a' belső kereskedést és szorgalmatokodást feleleveníteni kívánom: tehát a' következőket rendelni jónak találtam:

1.) A' Kereskedő és munkás embereknek, a' kik Ausztriai Gallitziából tutajokkal (szálokkal) vagy egyéb terehhordó hajókkal a' *Dniesteren* az Orosz Birodalom határára érkeznak, a' magok kerületjebéli hivataloktól való bizonyságleveleknek kell lenni; egyéb passust nem kell kívánni tőlök. —

2.) Ezen embereknek nem leszen szabad más helyeken a' partra kimenni, hanem tsak azon révpartokra, a' hol ki kell rakodniok, kivévén a' rendkívül való kéntelenséget és eseteket, a' milyenek a' hajót érő veszedelmek, 's egyéb e'félék.

3.) Ha a' hajóról vagy tutajról valamelly ember eltávozik, annak tulajdonossa, hajójának és minden azon lévő tulajdonának elvesztése mellett, azonnal bejelenteni tartozik azt, a' helybéli Politziának. —

4.) Mikor a' Gallitziából jövő munkások a' hajóról a' partra ki - mennek, a' helybéli Politzia tartozik illendő vígyázattal lenni reájok.

5.) A' révpartról, a' hova a' hajó kirakodott,

vagy a' hól megigazíttatik, egy munkás ember is bé ne botsáttassék a' meg-határoztatva lévő Ministeriális passus nélkül az Orosz birodalom' belső részeire. —

6.) Ha valaki közzülök tsak a' maga kerületébéli passussal, az Orosz határon belől a' révpartól egy *Werste* (Orosz mértföld) távolságra megtaláltatik, törvényes megvizsgáltság alá vonattassék.

Frantzia Birodalom.

Páris, Sept. 22-dikén. A' Császárt öt Ministerek kísérik a' mostani útjában, ú. m. a' Belső, a' Kúlsó, Finantziai, 's Tengeri Ministerek, és a' Minister Státus - Secretárius.

Sept. 19-dikén nagy pompával való halotti tiszteletet tettek itt az Érseki templomban a' Concilium egyik meghalálozott tagjának a' *Feltrei* Püspöknek, mellyen minnyájan jelen vóltak a' Párisban öszszegyülekezve lévő Atyák. Kardiális *Fesch* a' Püspöki székbén ült ; a' Páduai Püspök halotti beszédet tartott.

Páris, Sept. 23 dikán. A' Római Király tegnapelőtt Compiegnéből St. Cloubba vissza útazott. Császárne ő Felsége ugyan az' nap' hagyta oda Compiegnét és indúlt útnak Brüsszel felé.

A' Hollandiai levelek úgy tudták, hogy Napoleon Császár Rotterdámban 8 napot, Utrechtben egyet, Amsterdámban pedig 12 napot fogna tölteni.

Brüsszelből e'képpen írtak September' 22-dikén: — „Az idevaló lakosok' kívánsága béte-lyesedett. Tegnap megérkezék a' hivatal szerént való jelentés, hogy Császárne ő Felsége még azon éjjel ide fogna érkezni. Minden készületek azon-

nal megtétettek fogadtatására. A' lovas testőrző Granadirosoknak egy osztálya eleibe indult ő Felségének. Ő Felsége ma éjféli egy órakor tartotta a' maga Brüsszelbe való bėjövetelét ágyúknak durrogása alatt. Az út, mellyen a' város felé bé-jött, jó meszsire, 's a' Brüsszeli útzák mellyeken által ment, megvóltak világosíttatva, hasonlóképpen a' Laekeni híd és az ezen nevű falu is, mellyen ő Felségének a' kastély felé által kellett menni.

Brüsszel, September 23-dikán. A' tegnapi nap úgy fog a' Brüsszeliek' kronikájában emlegettetni, mint a' leg szerentsésebb, mellyet ők értek. Egész Brüsszel kijött vala a' maga falai között. Hintók' és emberek' véghetetlen sokasággal töltött vala el minden helyeket, a' kik minnyáján szívszakadva várták azt a' szempillantást, melyben ő Felsége magát nékiek közönségesen szemlélni engedi. Estvéli 5 órakor egy fedeletlen hintóban ülve, kijött a' mi Felséges Fejedelem Aszszonyunk a' Laekeni kastélyból. Látására egyszeriben elkezdődtek mindenfelé az örvendező kiáltások, a' melly által ő Felsége igen megilletődöttnek lenni látszott. Utánna még két hintók mentek. Igen szép Septemberi estve volt. Ma reggel ló hátan járta és szemlélte meg ő Felsége a' Laekeni kellemetes környéket.

A' September 22-dikén indult Lejdai levelek szerint az Utrekui lógerben lévő seregeknek hivatal szerint tudtokra vala adattatva, hogy a' Császár Septembernek 30-kán fogna oda megérkezni.

Spanyol Ország.

A' Párisi *Journal de l' Empire* a' követke-

zendő tikkelyeket fordította - le és adta - ki jegyzéssel a' Londoni *Morning Chronicle* nevű újságból: —,

„Külömbkülömbféle egymással ellenkező híreket terjesztettek - el azon segítő seregek felől, a' mellyek a' Frantzia ármádiákhoz érkezni mondattak. Gyönyörűségünkre szolgál, hogy két leveleknek, mellyeket egy *Insurgens* csoport a' *Don Jose Paille* vezérlése alatt, Burgos mellett Aug. 6-dikán egy Kurirtól elvett, kihirdetések által ezen tárgy eránt néminémű világosságot terjeszthetünk - el. A' levelek a' Gallitziai Junta' kezébe küldettettek, és így következnek: —

I.) Osztályos Generális Gróf Bröisartnak ő Felségehez Jósef Királyhoz Madridba küldöt levele.

„Szerentsém van a' Felséged' engedelmével jelenteni Felségednek, hogy én a' Császárnak azon előmbe adatott parantsolatjához képpest, hogy a' vezérlésem alatt lévő 5300 emberekket Spanyol Ország felé induljak útnak, Bayonnét Julius' 23-dikán elhagyván, Aug. 2-dikán Vittióriába megérkeztem. Vittióriát még az nap oda hagytam, és estve későn *Miranda - del - Ebroba* érkezvén, útammat innét Burgos felé folytatni fogom.

„A' van reám bízva, hogy a' Császár ő Felségének egy levelét adjam által Királyi Felségednek. Én ezt, egyéb tudósításaim mellé tévén, az Adjutánsom *Obester Selit* által azt a' Felséged kezéhez küldöm, mivelhogy a' hozzám érkezett parantsolatok nem engedik, hogy Madridba menjek, hogy a' Felséged lábaihoz leborúlván, szolgálataimat Felségednek ajánlhassam. —

„Jelentenem kell továbbá Felségednek, hogy az én Osztályomat, az alatt míg a' Pyreneumi

hegyeken által jöttünk, az Oberster *Cosinnier* vezérlése alatt 700 emberek kísérték, a' kik az elejekbe adattatva lévő parantsolat szerént Pampeluna felé mennek, hogy a' Déli ármádiával egyetértőleg dolgozzanak. Alázatossággal tsókolom a' Felsőged kezeit. —,

„Broisart, Osztályos Generális.

II. Napoloonnak Jósefhez írt levele.

Kedves Bátyám!

„Nékem nints módomban abban, hogy éppen annyi segítő seregeket küldhessek, a' mennyit kíván; azomba tsakugyan parantsolatot adtam néhány osztályoknak, hogy a' Portugalliai határszélek felé induljanak útnak; és hogy Madridba is menjen egy Osztály, 's az Uram Bátyám' rendelkezéseinek teljesítésére ott maradjon. Én tökéletesen érzem mind azokat a' nehézségeket, mellyekkel Uram Bátyám küszködni kénytelenítettik.

„Én a' Generális Broisart' kezibe adom ezen levelet, a' ki azt Uram Bátyámnak lehető hamarossággal kezéhez fogja küldeni; magának Waladolidba kell menni, a' hová ő Augustus' közepére megérkezik. Utánna egyéb seregek is fognak érkezni: hanem a' jelenvaló szempillantásban nem indíthatom útnak egész bátorsággal azokat a' seregeket, a' mellyek birodalmamnak Északi részeiben egy időtől fogva megszállva vannak. Mi helyest a' dolgok állapotja megengedi, újabb segítő seregeket küldök Uram Bátyámnak. —“

Szerető testvére — —

„Napoleon. (*)

Költ Párisban Jul. 18-dikán, 1811-ben.

(*) *A Journal de l'Empir' jegyzése: —*

„Ez ismét azon gyáva eszközöknek egyike,

mellyeknek Angliában hasznokat szokták venni. Ott minden meghamisítás és tsalfaság szokásban van, a' milyenek a' hamis passusok, hamis bizonyosság levelek, hamis jegyzések, hamis Kötések, 's hamis elfogott levelek. Azonban mind ezekkel elérődik a' feltett tziel, t. i. a' Londoni népnek megtsalattatása. Mert először egy Fr. Generális sintsen, kinek neve *Broisart* vólna. Másodszor Jul. 23-dikán egy Frantzia Osztály sem ment-bé Spanyol Országba. Harmadszor, a' Frantzia Császár Julius' 18-dikán nem Párisban hanem Trianonban vólt. Negyedszer, a' Császár soha semmi hivatalos dologban nem szokott írni: ezt az ő Ministerei, vagy pedig, ha a' dolog az armádiát illeti, mint Major Generális a' *Neufchateli* Hertzeg, tselekszik. Minden úgymondatott elfogattatott levelek, tsak valamennyire fontosok legyenek, költemények, mivelhogy a' Major Generális azólta, hogy Generális *Moore* az ő Madridi levelit elfogta, minden levelit tsak figúrákkal (jegyekkel) szokta írni. Mi sajnáljuk a' Lord *Wellesley*' *Redactörjeit*; ezek nem felette alkalmas emberek. Hanem leg nyilvánóságosabb bizonyoságaúl szolgál végezetre az Anglusok gyűlöletes systemájának, a' melly szerént az Anglus népet költemények által megtsalni szokták, az, hogy éppen Juliusnak végén négy Frantzia Osztályok, vagy 60 batalionok érkeztek meg *Pau* városához (a' Pyreneumi hegyek mellett lévő *Bearn* tartományába), a' minek leg alább 10 milliom szemmel látott tanúbizonyságai lehetnek. A' Charente mellett *Rochefortnál* 15,000 emberek, *Toulonnál* 20,000 emberek, Olaszországban 100,000 emberek állanak talpon. Mind ezekhez

képpest minket telyességgel semmi félelem nem akadályoztathat abban, hogy Spanyol országba fegyveres népet küldhessünk. De hijába, akár-melley úton módon meg kell tsalattatni az Anglus népnek; hinni kell neki azt, hogy Frantzia országban egy krajtzár és egy katonának való ember se találtassék többé; hogy ott már a' 16 esztendő's embereket kellessék a' tsatazó mezőre küldeni; hogy nekünk egy linea hajónk sints többé, 's több e'félék. Rosz jel az, ha az Országlószék szünetlenül hazug híreknek elterjesztéséhez és tsalárdsághoz folyamodik.

Déli Amérika.

A' Párisi újságok szerint így írnak a' Londoni újságok: —

„Azon Akták között, mellyek azt mutatják, hogy már most a' Brasiliai, vagy Portugallus udvar is belé elegyedett az Ámerikai Spanyol plánta Országoknak dolgokba, előhozhatunk, úgymond, már most még egy harmadikat is, melynek summás foglalata ennyiben áll: — Egy *Brasiliai* fegyveres tsapat a' *la Platai* határszélék felé közelítvén, abból két tisztek Paraguay tartományának Kormányozójához *Velaskóhoz* Assumciónba városába mentek. Ez ott az ő jelenlétekben Titkos Tanátsot tartott, mellyek néhány napokig folytak a' Státusminiszterekkel egyetemben. Azután egy Proklamátziót olvastatott-fel *Velasco*, mellynek ereje szerint ő a' tartomány' Protektorává, *Donna Carlotta* a' Portugalliai Régensné pedig, mint Spanyol Királyi Hertzegasszony a' tartomány Régensnéjévé neveztetnek. Ez a' történet, noha az ilyen környülállások között telyességgel nem újság, tsakugyan olyan

váratlan volt a' Paraguaybeli lakosok előtt, és az ő gondolkodások' módjával 's az ő hajlandóságaikkal olly kevésbé egyezett-meg, hogy azonnal zendülés támadott, és Velasco katona oltalomhoz kéntelenített bátorság végett folyamodni. Egyátallyában oly nagy gráditsra lépett a' lakosok' kedvetlensége, hogy haladék nélkül hathatós eszközökhöz nyúltak; a' kormányozót letették, és helyébe egy új Juntát neveztek - ki. —

Illyen kimenetele leve (így szól az újságíró) a' Portugallusok' első próbájának az ő szomszédjaik dolgába való elegyedésben. Ha a' *Doña Carlotta* barátjai vigyázóbbak nem lesznek ezután a' magokviseletekben, ő nem soká minden követőt el fogja a' Spanyol plánta országokban veszteni.

(Későreleszen még vége ezen dolognak Amérikában!)

Északi Amerika.

Az Amérikai egyesült Statusokból Londonba érkezett újság levelek az Augustus' 6-dikáig történt dolgokról beszéllenek. Az oda küldetett rendkívül való követről *Fosterről* e'képpen írnak: Ő nem tsak hogy a' *Little - Belt* nevű Anglus hajónak történetéről igen parantsoló hangon beszéllett az Amérikai Ministerrel, hanem meghatározott hangon kívánta azt is, hogy az Egyesült Státusok' azon Aktájokat, melly szerént az Anglus hajóknak az Amérikai Státusok' kikötőhelyeikbe való béevezés tilalmaztatik, haladék nélkül vegyék vissza; továbbá, hogy ugyan ezen Státusok terjeszzenek ollyan kívánságot a' Frantzia Birodalom' eleibe, hogy ez változtassa - meg az Anglus kereskedés ellen kiadott rendelkezéseit. A' mi a' *Little - Belt* dolgát illeti, ez eránt tökéle-

tes elégtételt ígért az Amerikai Országlószék, és így a' mi ítéletünk szerént valósággal eleget tselekedett. Az eránt, hogy az Anglus hajóknak az Amérikai kikötőhelyekből való kitiltattatásokat illető esmeretes Akta másoltassék-meg, olyan nyilatkoztatást tett az Amérikai Minister, hogy az e'féle Aktáknak rendelése vagy megmásolása csak a' *Congressust* illeti, a' melly is e'végre a' jövő Novemberben öszszegyülekezik, és olyan határozást fog eránta tenni, a' millyent az igazság és böltsesség kívánnak. A' mi harmadik tárgyat illeti, ez eránt a' következőket mondotta az Amérikai Minister: —,

„A' Frantzia vagy más akármelley nemzetet illető törvényes kérdésekbe magát az Amérikai szabad Státusok nem avathatják, hanem csak az őket magokat illető dolgoknak határaik között kéntelenítettnek megállapodni. Anglia nem akarta az Amérikai zászlóknak szabad neutralitássajussát megesmérni. Frantzia Ország ellenben reá állott az Amérikai Státusoktól hozzá intézett javallásokra, e' mellyből olyan kötelesség térült amazokra, a' mellyért az ő nemzeti hűségek tartozik mind addig kezeskedni, valameddig Anglia a' neutrális hajókat a' tengereken bántani meg nem szűnik. A' Frantzia birodalom állandó azon ígérete mellett, hogy az Amérikai zászlók ő tőlle semmi tengereken nem bántatnak. Egyéberánt az Amérikai Státusoknak nints is semmi jussok arra, hogy magokat két hadakozó hatalmasságoknak dolgába elegyítsék, a' melly őket nem illeti. Ők tehát semmi a'féle jelentést nem tehetnek a' Frantzia Országlószéknél, hogy vala-

melly Anglia ellen kiadott végzését változtassa meg.,,

Az Amerikai Követnek *Munroe* Úrnak ezen mértékletes hangon tett nyilatkozatásaira igen megbántó fennhangon felelt az Anglus Követ *Foster* Úr. Azt mondotta, hogy ha az Anglus hajókat kitiltó végzéseket helyben mingyárt meg nem változtatják az Amerikai Szabad Státusok, olyan Anglus erő fog partjaik mellett megjelenni, a' melly nem tsak az ő külső országokkal való, hanem önnön partjaiknak egymással folytató kereskedéseiket is semmivé fogja tenni.

Mi lett ezen ministeri költsönös nyilatkozatásoknak további következtetések, ezután fogjuk megtudni.

Nagy Britannia.

London, Sept. 14-dikén. *Windsor*-ból így írtak Sept. 11-dikén. A' Király betegsége olyan jeleket kezdett mutatni, a' mellyek reménységelket segtetnek bennünket. Ma egy fél órával elébb felkelt ő Felsége, mint tegnap. *Cooper* nevű pázsiája, a' ki mellette leg közelébről való szolgálatot teszen, az utólsó napokban sokkal hosszabban benn maradt ő Felségénél, mint az előbbeni napokban. Most gyakorta tudakozódik ő Felsége nagy nyájassággal némelly kedvesebb tselédjei felől, melly környülállás azt jelenti, hogy olykorolykor némelly dolgok eszibe jutnak ő Felségének, a' mellyből jót lehet remélneni.

* * *

Minden érzékeny szívű emberbarátokhoz közönségesen, különösen pedig Buda Királyi szabad

városának azon nemes indulatú lakosaihoz intézett Felkiáltás, a' kik a' keresztényi és hazafilii kötelességek szerint készeknek lenni érzik magokat arra, hogy az itt az úgy nevezett Landstrasén, Titoktanátsos néhai Martzibány István ö Excellenciája által a' Tisztelendő Könyörülő Barátoknál rendelt betegház' felépíttetésének folytatását kegyesen elősegelleni kívánják.

Valósággal szívreható tekintet, midőn még magokat jól bíró, famíliáik, barátjaik, és atyokfiai között élő embereket is, kiknek könnyebbségekre minden találtatik, terhes kínok között a' beteg ágyon nyögve és a' halállal küszködve, mintegy annak fájdalmaiból való részesüléssel szemlélünk. Mennyivel keservesebb azoknak az embertársainknak sorsok, a' kiket a' természet súlya elnyomván, 's a' nyomorékok' ágyára lefektetvén, minden vagyon nélkül, elszegényedve, idegen országon vagy útazás közben, barátjaiktól 's attyokfiaiktól elhagyattatva, az életnek legkeservesebb állapotját próbálni kénytelenítetnek; midőn ilyen környülállások között a' segedelemért, kínnyaiknak enyhülésiért, vagy pedig mennél hamarébb való megoszlattatásokért, az ö teremőjökhez meghomályosodott szemekkel, reszkető hangal, nyögve és sóhajtozva, fohászknak. Nemes szívű emberbarátok! ne illetve-é meg ez a' rajzolat bennünket hathatóssan, és ne vezérelne-é erre a' gondolatra: Az Altalláthatatlannak mindenható kezei olyan tsudallatossan mérik az emberekre a' próbákat, és gyakran a' mindennel való bővölködésben is olyan véletlenül érdeklík őket, hogy, senki sem lehet egész bátorságba az

eránt, hogy ma vagy hólnap idegen segedelemre nem szorúl. Mit használ gyakorta az idegennek, a' bújdosónak az ő tele erszénye, tekintete, ha hirtelen megbetegedvén, és semmi bátorságos 's alkalmas menedék helyet nem találván, tsak a' történetre, vagy pedig gyakran még tsalfa emberekre is kénytelenítetik bízni magát. Hogy találhat ilyenkor vígasztalásra és megnyugtatóra a terhes gondolkodásokkal küszködő szenvedő, a' hol az ő kínos sebeire semmi némű balsam olaj nem töltetik, és az ő meggyógyulásához semmi reménség nintsen. Ki vólna tehát az, a' ki egy oly közönséges intézetnek tökéletességre való vittetését, mellynek jóltévő következéseit előre bizonyosan fel lehet vetni, 's a' melly az emberiségnek, nevezetesen pedig Magyar Ország' fő városának betsületére és ditsőségére íly sokat ígér, erejéhez képpest való bőkezűséggel segélleni ne kívánná? És éppen ez az Intézet, vagy ez az Institutum, a' Tisztelendő Könyörülő Barátok ditséretes Szerzetének Budán a' Landstraszén lévő ispotálya, a' melly a' boldogúlt *Marczibány Istvány* Titkos Tanátsos Úr ő Excellen-tziája által fundáltatott. Ezen széles kiterjedésű ispotálynak felépülése ugyan már jól előre haladott: hanem egy ideig, minthogy az arra kívántató költségnek, a' fundátzionális Császár-ferdőnek fundusából kellett vólna kitelni, és ez, valamint szintén az egyéb gyűlemények is arra elegendők nem valának, szükséges képpen félbe kellett annak szakadni, de a' mellynek további folytatása már most, az ő Császári és Királyi Felsége kegyelmes rendelése szerént a' Császári Hely-

tartó Tanács által, a' Rosonai Püspöknek, 's az Esztergomi F. T. Káptalan G. Vicáriássának F. T. *Alagovich Sándor* Úrnak munkás szorgalmatosságára bizattatott, 's szívére köttetett. Áldásban maradjon ezen nagy szívű lelki atyának a' neve ezért a' szenvedő emberiségre nézve fennmaradandó emlékezet oszlopért! Háláadás és áldás a' T. Könyörülő Barátok derék szerzetének, a' kik az ő szenvedő embertársaikat minden vallási külömbségre való tekintet nélkül emberi jóltévőséggel apolgatják és gyógyítják! Háláadás és áldás végezetre azoknak a' nemes szívű adakozóknak, kiknek jóltévőségek által egy ily nevezetes, ily tisztességes intézet fundáltatott. Kívólna az, a' ki vetélkedve és kettős eltökéllettséggel ne kívánná ezt az életet azzal a' belső meggyőződéssel ékeesebbé és kedvesebbé tenni, hogy a' legnemesebb intézeteknek egyikét, a' maga ereje szerént kegyesen elősegéllette.

Könyörülj önként a' mások inségén!

Ha ma megtöröd kenyeredet a' szegénynek,
Meg lehet, hogy ő azt holnap vissza adja
néked.

Az adományokat Budán minden Parokhiák. nál el fogják venni, még ha kívántatni fog megnyugtató írás mellett is, a' lelki atyák, 's időnként a' Budai és Pesti egyesült Német újságban, vagy pedig különös toldalékban, az adakozóknak neveikkel egyetemben közönségessé tétetnek mind ezek.

Költ Budán Sept. 8-dikán, 1811.